

Yhdessä saavutettavaksi – Vieraskieliset asiakkaat mukaan sote- palvelujen kehittämiseen

6.10.2026

Syyskuussa 2026 käynnistyi *Yhdessä saavutettavaksi – vieraskielisten osallisuus sosiaali- ja terveyspalveluissa* -hanke, jossa sote-palveluja kehitetään yhdessä vieraskielisten asiakkaiden kanssa Etelä-Pohjanmaalla ja Kanta-Hämeessä. Seinäjoen ammattikorkeakoulu (SEAMK) on hankkeen päätoteuttaja ja Hämeen ammattikorkeakoulu (HAMK) toimii osatoteuttajana. Hanketyö jatkuu tammikuun 2029 loppuun.

Hankkeen perusajatus on yksinkertainen: palveluja ei kehitetä vieraskielisten puolesta vaan heidän kanssaan. Vieraskielisillä asiakkailla on paljon tietoa siitä, mikä palvelupolulla toimii ja mikä ei. Toistaiseksi sitä tietoa on hyödynnetty vain vähän.

Alueille pysyviä osallisuuden rakenteita

Molemmilla hankealueilla vieraskielisiä on vähemmän kuin maassa keskimäärin. Etelä-Pohjanmaalla heidän osuutensa väestöstä oli 4,3 prosenttia vuonna 2024 (8 229 henkilöä) ja Kanta-Hämeessä 6,6 prosenttia (11 117 henkilöä), kun koko maan osuus oli 10,8 prosenttia (Tilastokeskus, 2025). Kasvu on silti nopeaa: Etelä-Pohjanmaalla vieraskielisen väestön määrä lähes kaksinkertaistui vuosina 2018–2024 (Etelä-Pohjanmaan liitto, i.a.).

Valtakunnallisesti joka kolmas maahan muuttanut kokee, ettei saa tarpeeseensa nähden riittävästi lääkärin vastaanottopalveluja (Kuusio ym., 2023). Kun vieraskielisiä asiakkaita on alueella vielä suhteellisen vähän,

monikieliset käytännöt eivät synny itsestään — siksi niitä kannattaa rakentaa nyt.

Hankkeen alueellisina tavoitteina on lisätä vieraskielisten osallisuutta sosiaali- ja terveystalveluiden kehittämisessä ja parantaa palveluiden saatavuutta. Ammattilaisten kieli- ja kulttuuritietoista osaamista pyritään vahvistamaan. Alueille on tavoitteena rakentaa pysyviä osallisuuden rakenteita kehittämällä alueille sopivia toimintamalleja, kuten asiakasraateja ja kehittäjäryhmiä. Tietoa, toimintamalleja ja koulutuspaketteja levitetään myös valtakunnallisesti.

Kehittäjäryhmiä kootaan parhaillaan

Hanke alkaa työn perustan rakentamisella. Ohjausryhmä järjestäytyy, lähtötilannetta kartoitetaan ja verkostoja kootaan yhdessä hyvinvointialueiden, kuntien ja järjestöjen kanssa. Tärkein tehtävä on kehittäjäryhmien kokoaminen: molempiin maakuntiin haetaan vähintään viisi vieraskielistä kehittäjää, jotka kokoontuvat säännöllisesti koko hankkeen ajan. Työstä maksetaan palkkio ja tulkkaus järjestetään.

Hankkeen aikana syntyy muun muassa monikielinen ja selkokieline palveluopas, asiakasraatien toimintamalli sekä verkkokoulutuskokonaisuus sote-ammattilaisille. Mukaan tavoitellaan 60 vieraskielistä osallistujaa ja 60 koulutettua ammattilaista.

Alku on innostava ja tekemistä riittää. Jos aihe kiinnostaa ja haluat mukaan kehittäjäryhmään, tiedät sopivia ihmisiä tai teet työtä, johon tämä liittyy, ota rohkeasti yhteyttä: suvi.tuomi@seamk.fi

Artikkeli on valmisteltu osana *Yhdessä saavutettavaksi – vieraskielisten osallisuus sosiaali- ja terveystalveluissa* -hanketta, joka on Euroopan unionin osarahoittama. Haluamme kiittää rahoittajaa hankkeen ja tämän artikkelin rahoittamisesta.

Suvi Tuomi

Projektipäällikkö
SEAMK

Tiina Hautamäki

Sosiaalialan yliopettaja
SEAMK

Lähteet

Etelä-Pohjanmaan liitto (i.a.). Väestö. Tilannekuva ja tilastot. <https://epliitto.fi/tilastot/tilannekuva-ja-tilastot/vaesto/>

Kuusio, H., García Velázquez, R., Mäkipää, L., Klemettilä, K.-L., Castaneda, A., & Lilja, E. (2023).

Ulkomaalaistaustaisen aikuisväestön terveys ja hyvinvointi: MoniSuomi 2022. Joka kolmas maahanmuuttanut ei saa riittävästi lääkärin palveluita. Tilastoraportti 36/2023. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. <https://www.julkari.fi/server/api/core/bitstreams/352b8ea6-200d-497a-be18-5466b57448f8/content>

Tilastokeskus (2025). Väestörakenne: Väestö iän (5-v.), sukupuolen, äidinkielen ja alueen mukaan, 1990–2024. StatFin-tietokanta. https://statfin.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_vaerak/

Yhdessä saavutettavaksi – vieraskielisten osallisuus sosiaali- ja terveystalvaeluissa. (2026).
Hankesuunnitelma. (EURA 2021/212414).